Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація подъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францішканьска ч. 10, двери 10

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вольнй бдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвской“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвской“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поединоке число 3 кр

Ч. 226 | Нинѣ: Пелагіѣ п. | Завтра: Якова Алф. | Фелиц. Уршулѣ | Четверъ 8 (20) жовтня 1892 | Входъ сонця 6 г. 29 м.; заходъ 5 г. 59 м. Баром. 765 терм. + 14·4° + 3·4° | Рôкъ II.

Бесѣда Є. Ексц. ґр. Кальноного.

На повнôмъ засѣданю австрійскои Делеґаціѣ въ понедѣлокъ выголосивъ Є. Ексц. п. Міністеръ справъ заграничныхъ ґр. Кальнокій довшу бесѣду политичну, въ котрôй головно вôдповѣдавъ молодоческому делеґатови Аймови а по при то давъ и деякй важнй поясненя що до тридержавного союза и погляды на австро-угорску політику заграничну. Зô взглядôвъ на малый обемъ нашои часописи не можемо дословно подати сеи бесѣды, але будемо старати ся подати змѣстъ єѣ въ найважнѣйшихъ єѣ точкахъ. П. Мін. говоривъ:

Передовсѣмъ мушу зазначити, що я самъ признаю користи розправы на засѣданю публичнôмъ и що далекій я вôдъ того абы приняти за своє понимане то, що я знайшовъ въ ческихъ ґазетахъ о моихъ словахъ, высказаныхъ въ комісіи що до закидôвъ, якй зробивъ дел. Аймъ институціи спôльныхъ Делеґацій и ихъ реґулямінови. Добре єсть, що всѣлякй партіи выдають свою опінію о загальнôй політицѣ, вже хочьбы зъ того взгляду, щобы закиды, критики, а навѣть пôдозрѣня, котрыхъ такожь не бракло, выяснено въ вôдповѣдный способъ. Але не критикуюча бесѣда дел. Айма єсть предметомъ, противъ котрого мушу выступити; метода єѣ и цѣль були такй, що я не хотѣвъ бы, абы они узыскали собѣ въ Делеґаціяхъ право горожаньства. Пôднесено недовѣре до институціѣ Делеґацій, недовѣре до ихъ внутрѣшного устроєня, недовѣре до союзникôвъ, недовѣре на право и лѣво, взагалѣ недовѣре до всего.

Колибъ такъ и другй хотѣли були розбирати справу историчнo дальше въ дусѣ п. Айма, то мôгъ бы бувъ хтось робити пошукуваня въ истории нашихъ вôдносинъ до Россіѣ, другій до Франціи. А дежь той міністеръ, що бувъ бы тогды въ силѣ удержати добрй вôдносины зô всѣми державами. Коли спытаю ся теперь, якій може бути хосенъ зъ бесѣды дел. Айма, то зъ мовы тои позôстає не богато въ напрямѣ позитивнôмъ, а въ напрямѣ неґативнôмъ тôлько, що не знаю, що п. Аймъ черезъ то осягнувъ? Осягнувъ то зовсѣмъ изольоване становище, котре вже тутъ теперь зазначило ся — а то не зъ иншои причины, якъ лишь длятого, що нѣхто не хоче прилучити ся до поглядôвъ, якй вôнъ тутъ высказавъ.

Можу уявити собѣ добре бесѣду высказану больше менше зъ тымъ самымъ ходомъ гадокъ, котра бы въ спокойнôмъ тонѣ высказала сумнѣвъ що до хосенности союза, а котра була бы закôнчила ся тымъ, що зближене ся до Россіѣ и ще лѣпшй вôдносины до неи були бы ще способнѣйшй до удержаня мира, але разячій тонъ тои бесѣды, єѣ напады на правительство у всѣхъ напрямахъ принесли то, що зъ такъ скрайными идеями политичными и народными и зъ закидами безъ всякои пôдставы, якй тутъ вмѣшано, не хоче нѣхто згодити ся.

Въ бесѣдѣ тôй заходять дѣѣ суперечности. И такъ н. пр. єсть зовсѣмъ не умотивоване, будьто бы Франція мала бути природнымъ союзникомъ Австро-Угорщины, а колибъ п. делеґатъ хотѣвъ бувъ заглянути до исторіѣ, то бувъ бы переконавъ ся, що Франція зовсѣмъ не єсть нашимъ природнымъ союзникомъ. Розумѣю п. делеґата, коли вôнъ домагає ся полѣпшеня вôдносинъ до Россіѣ. Хоче лѣпшои угоды торговельнои, и въ тôмъ годжу ся зъ нимъ. Здаєсь менѣ, що нема тутъ нѣкого, хто бы того не хотѣвъ. Побачимо, якій буде мати наслѣдокъ та иніціятива, котра выйшла вôдъ п. делеґата.

На всякій случай тридержавный союзъ, котрый бувъ насампередъ союзомъ двохъ державъ заключено головно зъ огляду на власну безпечнôсть, о котру побоюватись були справедливй причины. Коли п. делеґатъ схоче пригадати собѣ дневникарскй артикулы, якй появили ся по берлиньскôй угодѣ, то знайде не одно въ нихъ, що позволить ему зрозумѣти, що була причина побоювати ся о нашу безпечнôсть, тымъ больше, що тогды першій разъ посунула Россія своє войско до нашои границѣ. Угоду заключивъ пресп. пок. цѣсарь Вільгельмъ, котрый стоявъ въ близкихъ родинныхъ звязахъ зъ россійскимъ дворомъ, а зъ того не можна припускати, щобы союзъ бувъ звернений противъ Россіѣ. Не можна о тôмъ говорити, коли має ся на гадцѣ чисто оборонный союзъ, въ котрôмъ выразно высказана гадка удержаня мира.

Доки насъ не зачѣплять, то постановы трактату суть зеромъ и мы Россіи не зачѣпимо. На вступѣ того трактату сказано выразно: „Зваживши, що приязне поступоване Австро-Угорщины и Нѣмеччины не може нѣкому загрожувати, противно, служить радше до того, щобы миръ, установленый на пôдставѣ берлиньскихъ стипуляцій, зробити ще тревальшимъ, ихъ Величества, Цѣсарь Австріи и король Угорщины и цѣсарь Нѣмеччины прирекли собѣ взаимно, що до своєѣ оборонної угоды зовсѣмъ не вяжуть нѣякои тенденціѣ заборчои и постановили зложити союзъ, мира и взаимнои обороны“. Чижь союзъ, що має на цѣли миръ, можна означити яснѣйше, якъ коли скаже ся, що союзъ той єсть оборонный? Я думаю такожь, що по выводахъ, котрй мы тутъ чули, не потребую вдавати ся въ довшу оборону тридержавного союза, въ оборону его результатôвъ и згоды зъ політикою того тридержавного союза. Стверджаю лише, що зô всѣхъ сторôнъ, зъ

1

Коронна валюта

або наука о новыхъ грошахъ.

Въ половинѣ сего мѣсяця розпочало ся вже выбиване новыхъ грошей у вѣденьскôй монетарни и мабуть вже въ падолистѣ пôдуть въ курсъ деякй новй монеты. Такъ само и угорска монетарня въ Кремници розпочала выбивати новй грошѣ. Ще въ пятницю тамтого тыждня выбито на пробу кôльканацять штукъ золотыхъ монетъ по 20 коронъ и прислано угорскому міністрови фінансôвъ, абы вôнъ ихъ оглянувъ, чи они добрй. Міністеръ признавъ ихъ за добрй и розпорядивъ, щобы заразъ выбивано золотй монеты на великй розмѣры. Отже ще сего тыждня мають выбити міліонъ коронъ штуками по 20 коронъ разомъ. Незадовго розпôчне ся и выбиване нікльовыхъ грошей, такъ, що они въ половинѣ падолиста пôдуть въ курсъ. Срѣбнй короны пôдуть въ курсъ ажь въ половинѣ грудня. Зъ Новымъ Рокомъ однакожь будуть вже якъ у насъ такъ и на Угорщинѣ курсувати новй грошѣ обôчь старыхъ, доки ажь теперѣшнй грошѣ зовсѣмъ не стягнуть ся. Тому то вже найвысша пора, щобы нашй люде познакомились добре вже завчасу зъ новыми грôшми и способомъ якъ ними буде числити ся, щобы вôдтакъ, коли дôстануть въ руки новй грошѣ не давались баламутити и отуманювати. Зъ сеи причины постановили мы тутъ подати коротеньку науку о новыхъ грошахъ. Буде она доповненємъ до тои книжочки, яку выдало товариство „Просвѣта“ о новыхъ грошахъ. Хто має таку книжочку буде мôгъ вôдрѣзати собѣ сей фейлетонъ нашои часописи и доложити до згаданои книжочки и такъ буде мати досыть повный образъ о новôй валютѣ и способѣ численя пôсля неи.

Що то грошѣ?

Грошѣ то така рѣчь, що для всѣхъ и всюды має якусь вартôсть и за котру можна всего достати, чого намъ потреба. А що якъ разъ такй металѣ, якъ золото и срѣбло, мають для всѣхъ людей вартôсть, то грошѣ роблять ся по найбôльшôй части изъ тыхъ металѣвъ; лише дрôбнй грошѣ роблять ся такожь зъ менше цѣнныхъ металѣвъ, якъ: нікель, мѣдь и бронзъ. Металь придатный на грошѣ ще й длятого, що зъ него легко выбивати монету, що така монета не борзо псує ся и не минає ся такъ, якъ н. пр. збôже, цукоръ, кава и т. д. Папѣръ не має такои вартости, якъ металь и длятого не роблять зъ него грошей, а то, що мы называємо паперовыми грôшми, то лише квіты на металевй грошѣ або ноты, котрй выдає банкъ (банкноты) або держава (державнй ноты).

Що то валюта?

Валюта то вартôсть тои монеты, що єсть пôдставою численя грошей въ якôйсь державѣ, а вôдъ котрои числимо грошѣ дрôбными въ долину, або грубшими въ гору. Вôдъ 1857 р. ажь до теперь була у насъ срѣбна валюта, значить ся, що наша держава робила грошѣ изъ срѣбла и выбивала зъ одного фунта (або пôвъ кіло) 45 штукъ монетъ, котрй называли ся риньскими або ґульденами. Банкъ народный, що называєсь теперь австро-угорскимъ банкомъ, выдававъ на тй грошѣ ноты, а кождый, хто мавъ такй ноты або квіты, мôгъ собѣ вымѣняти за нихъ въ банку срѣбнй грошѣ. Але то не довго тревало. Прийшли воєннй часы, срѣбло минуло ся на войну, а банкъ не мôгъ вже за свои ноты выплачувати срѣбло. Ба въ 1866 р. завела ще й держава свои ноты (паперовй грошѣ) по 1, 5 и 50 зр.; зробилось таке, що паперовыхъ грошей наросло ажь на 360 міліонôвъ, а на то було въ готôвцѣ всего лишь 50 міліонôвъ срѣбломъ. Люде брали отже той папѣръ въ добрôй вѣрѣ, що держава дасть имъ колись за него срѣбло, значить ся, кредитували (борґували) державѣ. Держава тогды и сама не выплачувала своихъ квітôвъ готôвкою и дала банкови право не выплачувати. Чи хто хотѣвъ чи нѣ, мусѣвъ брати паперовй грошѣ, наставъ отже такъ званый примусовый курсъ.

вымкомъ Молодочеховъ, почули мы рѣшучй заявы въ тôмъ непрямѣ, а звѣстно, що и въ Делеґаціяхъ угорскихъ прихильно заявились за тымъ. Отже можу покликати ся на то, що переважна бôльшость заявила ся прихильно за політикою тридержавного союза. Въ державѣ, що складае ся зъ такихъ всѣлякихъ племенъ, рѣчь ясна, що одно племя може бути бôльше, друге менше за тымъ; ту треба увзглядняти загальне чутє переважаючои бôльшости и интересы, а прецѣжь головна рѣчь се, щобы интересы якогось краю були належно обезпечений. Отже правительства мусять звернути увагу передовсѣмъ на тй чинники.

(Конець буде).

Переглядъ політичный

На повнôмъ засѣданю австрійскои Делеґаціѣ выступавъ знову молодоческій делеґатъ Пацекъ противъ тридержавного союза, доказуючи, що оно причиною тягарôвъ военныхъ. При кредитѣ окупаційнôмъ промавлявъ Масаржикъ и выступавъ остро противъ вôдносинъ въ Боснѣ.

Вôдъ вчера радить у Вѣдни комітетъ епіскопôвъ выбраный на послѣднôй конференціи епіскопôвъ.

Конфліктъ Румуніѣ зъ Греціею выкликавъ велику сензацію въ кругахъ диплёматичныхъ. Позаякъ посолъ румуньскій въ Атинахъ перебувае теперь на урльопѣ, то правительство румуньске приказало всѣмъ консулямъ своимъ въ Греціи, щобы покинули свои становища а почетнй консулѣ щобы заперестали урядувати.

Новинки.

Львôвъ дня 19 жовтня.

— **Конкурсы**. Окр. Рада шкôльна въ Долинѣ оголосила конкурсъ зъ речинцемъ до кôнця падолиста на посады въ школахъ: на долиньскôмъ передмѣстю Брочковѣ католицкôмъ, въ Раковѣ, Брошневѣ, Чолганахъ, Гузѣевѣ, Кальнôй, Новошинѣ, Пациковѣ, Рахини, Тростянци и Мизуни. — Въ Сокали потрѣбный старшый учитель въ муж. школѣ выдѣловôй; платня 770 зр. — Ц. к. Намѣстництво глядае чотирехъ слугъ для школы промысловои у Львовѣ: портіера, двохъ слугъ шкôльныхъ и слугу до варстатôвъ и машины паровои.

— **Зміна властителѣвъ.** Добра Живачѣвъ, въ повѣтѣ станіславôвскôмъ, купивъ п. Октавій Дохотъ зъ Палагичь.

— **Нови грошѣ.** Подаючи въ нинѣшнôмъ фейлетонѣ науку про нови грошѣ зазначили мы тамъ на початку, що выбиванє новыхъ грошей розпочало ся вже въ цѣсарскôй монетарни у Вѣдни. По вôдданю вже фейлєтону до друку наспѣли ще деякй близшй вѣсти о новыхъ грошехъ и длятого подаемо ихъ на сѣмъ мѣсци: Приготовленя до выбиваня новыхъ грошей поступили въ послѣднôмъ тыждни такъ далеко, що вѣденьска монетарня буде могла вже въ найблизшôмъ часѣ выбити великй сумы золотыхъ, срѣбныхъ и нікльовыхъ монетъ. На пробу выбито вже золотй монеты по 20 коронъ. Монеты представляють на личку артистично-красно зображену голову Є. Вел. Цѣсаря, пôсля знимки, яку зробивъ придворный медалярь Шарфъ въ Ишлю сего лѣта, а на четѣ есть цѣсарскій орелъ, зроблєный такожъ дуже докладно пôсля всякихъ приписôвъ геральдики. Выбито такожъ на пробы нікльовй грошй а то, монеты по 20 сотикôвъ. Тй пробнй грошѣ мають бути предложенй Є. Вел. Цѣсареви до удобреня и заразъ розпôчне ся выбиванє на великй розмѣры. Насампередъ розпôчне ся выбиванє монетъ изъ тыхъ штабъ золота, якй зложивъ въ монетарни австро угорскій банкъ, а котрй представляють вартôсть 30 міліонôвъ коронъ. То золото мусить выбити ся на монеты до початку Нового року, бо въ тôмъ часѣ кôнчить ся речинець поруки для тыхъ, що то золото продали. Але вже въ падолистѣ розпôчнесь выбиванє золотыхъ грошей на рахунокъ державы и людей приватныхъ, особливо тыхъ, що то мѣняють грошѣ у Вѣдни и на провінціи. Дальше розпôчне ся выбиванє нікльовыхъ грошей на великй розмѣры; готовй плытки на тй грошѣ доставлено вже монетарни. Около половины падолиста розпôчне вѣденьска монетарня выбивати срѣбнй короны а зъ початкомъ нового року розпôчнесь выбиванє бронзовыхъ грошей. Рôвночасно приготовляесь монетарня до выбиваня грошей на великй розмѣры. Закуплено вже цѣлый рядъ машинъ до выбиваня и зроблено приготовленя до уставленя великои машины паровои. Въ лютôмъ слѣдуючого року розпôчнесь выбиванє грошей на великй розмѣры.

— **„Нехай не буде нѣ тобѣ, нѣ менѣ,** нехай наѣсть ся сырои землѣ...." зовсѣмъ такъ, якъ спѣвае ся въ „Грицю", подумала собѣ перша и славна на цѣлу Венецію красавиця Инесъ Боскі. Инесъ, котрôй минавъ вже 37-ый рôкъ, залюбилась була въ 28 лѣтнôмъ адъюнктѣ судовôмъ Умбертѣ Люцатто, котрый зразу бувъ, якъ то кажуть, такожъ не вôдъ того; пôзнѣйше однакожъ Умберто стямивъ ся, що Инесъ для него за стара и постановивъ зôрвати зъ нею а оженити ся зъ другою. Инесъ постановила тогды пôмстити ся на нѣмъ, але рахуючись зъ духомъ часу не взялась до отруѣ, лишь вхопила револьверъ и стрѣлила два разы до невѣрного и тяжко его зранила. Вôдтакъ приложила собѣ револьверъ до устъ и забила ся на мѣсци. Люцатто мабуть такожъ помре, бо нема надѣѣ, щобы его выратувати.

— **Самоубійства**. Передвчера о 1 год. зъ полудня найдено на горбку коло ставу Пелчиньского во Львовѣ тѣло старшои вже жѣнки, котра на хустинцѣ повѣсила ся на деревѣ. Була то швачка Анна Маєрска, 58-лѣтна, а причиною самоубійства була мабуть мелянхолія, бо на старôсть майже зовсѣмъ ослѣпла и не могла вже заробляти собѣ на житє. — При 30 полку у Львовѣ застрѣливъ ся пôдофіциръ рахунковый Процѣвъ зъ незнанои причины. — Въ Черновцяхъ вôдобравъ собѣ житє професоръ тамошнои школы реальнои Штайнъ.

— **Зараза на худобу.** Повѣты надвôрняньскій, рогатиньскій и калускій узнано зановѣтреными зъ причины заразы пысковои и ратичнои и тому замкнено ихъ, подôбно, якъ иншй зараженй повѣты.

— **Паленє трупôвъ** входить поволи але чимъ разъ бôльше въ звычай. Сегорôчна холєра насунула знову гадку, чи не лѣпше було бы палити померших, якъ хоронити ихъ въ земли, якъ доси, тымъ бôльше, що пôдчасъ великои пошести годѣ на часъ всѣхъ помершихъ скоро похоронити, а вôдтакъ велике множество трупôвъ, неразъ и по кôлька тысячѣвъ хороненыхъ въ однôмъ мѣсци, звычайно близько людскихъ осель, може стати ся причиною якихсь новыхъ пошестей, або бодай погоршити станъ здоровля въ дотычнôй околици. Теперь повстала у Вѣдни гадка, щобы палити померших. Тамъ завязалось товариство пôдъ назвою „Поломѣнь" (die Flamme), котре мае ширити сю гадку. Депутація сего товариства зложена зъ пп.: дра Шольца, радника міністерства, дра Бруннера и дра Кроненфельда, вручила президентови міністрôвъ ґр. Таффому, намѣстникови ґр. Кільмансеґґови и бурмістрови Пріксови пропамятне письмо, въ котрôмъ просить, щобы власти зъ взгляду на можливôсть холєры у Вѣдни роздумали надъ тымъ, чи не добре було бы палити померших. Президентъ міністрôвъ, ґр. Таффе обѣцявъ, що надъ сею справою подумае.

Штука, наука и література.

— **Про сегорôчнй археольогічнй розслѣды проф. Володимира Антоновича** пишуть въ ушицкого уѣзду до петербургского Kraj-у: „Въ початкахъ серпня завитавъ до насъ п. Вол. Антоновичь. Въ остатнôмъ десятилѣтю (1882—1892) се третій его приѣздъ въ околицѣ наддѣстряньскй и, якъ самъ заявивъ, послѣдный. Симъ разомъ археольоґічна комісія выслала п. Антоновича до розкопôвъ городища въ Бакотѣ. Черезъ три тыжднѣ, зъ пôдъ усуваныхъ звалищь, карта за картою вынирала зъ темрявы минувшины історія Бакоты, знанои лѣтописцямъ рускимъ уже въ XIII. столѣтю яко мѣсто укрѣплене. Вôдкопанй черепки всякои посудины зъ невыпаленои глины доказують наглядно о заселеню того городища въ VII. и IX ôмъ столѣтю а стрѣла типу тыхъ вѣкôвъ свѣдчить о станѣ заселеня. Знайдено при тôмъ предметы выясняючй богато темныхъ мѣсць въ лѣтописи Волыньскôй (Ипатієвскій списокъ) якъ н. пр сокира зъ добы передъ нападомъ Батыя, піка типу часôвъ першого наѣзду татарского, корделясъ для ловôвъ типу другои половины XIV. столѣтя, два меншй того типу штілєты и кло кабана, насуваючій згадки о князяхъ Коріятовичахъ и ихъ

До того прийшло ще, що й срѣбло подешевѣло; фунтъ срѣбла платить ся зъ границею по 36 зр. до 38 зр., а що по заведеню срѣбнои або такъ званои австрійскои валюты, мавъ у насъ кождый право давати собѣ выбивати срѣбнй грошѣ въ цѣсарскôй монетарни на свôй коштъ, то мôгъ купити собѣ за границею н. пр. фунтъ срѣбла за 36 зр., а коли казавъ вôдтакъ выбити собѣ зъ него грошѣ, то мавъ 45 зр. срѣбломъ. Очевидно, що такій срѣбный риньскій мавъ на дѣлѣ меншу вартôсть. Дойшло було до того, що міністерство фінансôвъ мусѣло було въ 1879 р. заказати выбивати срѣбнй грошѣ на приватный рахунокъ; лишь сама держава мала ще право выбивати срѣбнй грошѣ, але выбивала ихъ дуже мало, абы они ще бôльше не стратили на вартости.

Абы разъ зробити конець тому розладови, мусѣло правительство подумати о тôмъ, щобы завести такй грошѣ, котрй не опирались бы лишь на кредитѣ, але мали дѣйстну вартôсть. Заводити попри срѣбнй грошѣ ще й золотй (двометалеву або біметалеву валюту), було непорадно, бо зъ того зробивъ бы ся лишь ще бôльшій заколотъ. Постановлено отже завести золотй грошѣ, або установити **золоту валюту**, котрои одиницею въ численю була бы нова монета, звана **короною**, а не, якъ доси, ґульденъ або риньскій.

Законъ зъ 2 серпня 1892 р. о новôй (короннôй або золотôй) валютѣ, постановивъ отже: Замѣсть дотеперѣшнои валюты, вводить ся золоту валюту, котрои одиницею численя есть корона. **Корона дѣлить ся на сто сотикôвъ** (по нѣмецки гелерôвъ).

Якйжь будуть грошѣ пôсля сеи валюты?

За пôдставу до сихъ новыхъ грошей, взято золоту монету вартости 20 коронъ и постановлено, що зъ одного кільо чистого золота мае ся выбивати 164 штукъ такихъ монетъ. А що зъ чистого золота не можна выбивати грошей, бо они були бы за легкй и борзо бы псували ся, то постановлено дальше домѣшувати до золота ще й мѣди, такъ, щобы въ однôмъ кільо мѣшанины було 900 ґрамôвъ чистого золота, а 100 ґрамôвъ мѣди. Зъ тои отже мѣшанины будуть выбивати ся золотй короны. Колижь зъ одного кіля чистого золота выбивае ся 164 штукъ по 20 коронъ, то зъ мѣшанины выбивае ся одну десяту часть менше (бо въ нѣй есть лишь 9 частей чистого золота, а десята часть мѣди); та десята часть есть трошки бôльше якъ 16 коронъ (докладно 16·4 кор.); отже зъ одного кільо мѣшанины не буде выбивати ся 164 коронъ, лишь о 16 коронъ менше, то значить 147 6 коронъ.

Крôмь того постановлено ще, що кождый мусить принимати ту монету хочь бы и не знати въ якъ великôй сумѣ, та що кождый, хто схоче, може лишь ту монету казати собѣ выбивати въ цѣсарскôй монетарни изъ своего золота; вôдъ кіля чистого золота мае лишь заплатити за выбиванє 6 кор., а банкъ австроугорскій ще менше, бо лишь 4 кор. (длятого, абы люде несли свое золото скорше до банку и тамъ мѣняли на грошѣ, якъ до монетарнѣ) Въ тôмъ то й найбôльше значѣнє золотои валюты.

Кôлькожь буде важити кожда штука по 20 кор. и якъ буде выглядати?

Коли зъ одного кіля мѣшанины выбивае съ 147·5 штукъ, або коли всѣ разомъ важать 1000 ґрамôвъ, то одна штука буде важити 147-му часть зъ одного кіля або трохи бôльше якъ 6 ґрамôвъ (докладно 6·775067 ґрамôвъ). Колибъ тй штуки були робленй зъ чистого золота (164 штукъ зъ кіля), то кожда важила бы 164-ту часть зъ 1000 ґрамôвъ або мало що бôльше якъ 6 ґрамôвъ (докладно: 6·09757 ґрамôвъ).

Монеты по 20 кор. мають бути 21 міліметрôвъ широкй въ промѣрѣ. **Личко** (avers) буде представляти погруде цѣсарске а четъ цѣсарского орла и число 20 Cor. (corona) та латиньску напись довкола: „Францъ Иосифъ

законахъ ловецкихъ. Концеръ хрестоносця, гусарскî остроги, луска зъ панцира, золочено-бронзова спряжка вôдъ шелома, лянца польска, стремена и мунштуки зъ часôвъ военъ Витовта и вôдпроданя нимъ Бакоты разъ изъ Каменцемъ, Смотричемъ, Скалою и Червоногородкомъ Володиславови Ягайлѣ за 20.000 гривенъ. Побôчь, въ осôбно урядженôй фрамузѣ знайдено зелѣзный механізмъ лѣры. Поблизько лежала колодка и довгій ланцухъ вôдъ кайданъ, котрымъ передъ чотирма столѣтями закованый бувъ якійсь вязень, неохибно военный. Шѣсть камѣнныхъ бомбъ гарматныхъ, вôдъ 2 до 8 фунтôвъ ваги, переносить насъ уже въ вѣкъ XV, коли то вже по битвѣ ґрунвальдской — якъ запевнюе вп. професоръ — пушкарство загально введено на Литвѣ, Руси и въ Польщи. Розслѣджено ще кôлька стосôвъ, зъ явными слѣдами спаленя небôщикôвъ, и слѣды збуреня замку бакотского черезъ пôдложене мінъ пороховыхъ. Уже зъ того видко, що — якъ на початокъ — вôдкрыто въ городищу богато цѣкавыхъ рѣчей. А кôлько то ще цѣкавѣйшихъ дрѣмае пôдъ 6 до 8 сяжневою верствою звалищь! Вѣки IX. и X-тый на тôмъ теренѣ розкопôвъ почали вынинати въ глиняныхъ черепахъ и стрѣлахъ, межь тымъ якъ вѣкôвъ XI. и XII го доси не розслѣджено.

† Посмертнѝ вѣсти.

Померли: Въ Гвоздѣ, въ повѣтѣ надвôрняньскôмъ, о. Михайло Мудракъ, радникъ епископской консисторіѣ, въ 81 р. житя, а 46 священьства.

Зъ судовои салѣ.

(Торговля дѣвчатами).

Тому сѣмъ лѣтъ заголосила одна мати, що пропала єй донька. Де подѣла ся? — не знати. Якъ пропала, то пропала, а що то всѣхъ людей обходить? Отже й забули небавомъ про се. Звѣстно, кождый день приносить тôлько житя и смерти, що якъ пропаде десь оденъ чоловѣкъ, хочь бы й въ таемный спосôбъ, то нѣхто того не замѣтить и не вôдчуе, хиба найблизша родина. А прочѝ люде, почувши тую новинку, пытають дальше: А що нового? И мають що дня споро новыхъ вѣстей... Ба, але небавомъ вôдозвала ся й друга, що донька єй пропала, далѣ третя й четверта, и не було вже майже мѣсяця, щобы въ сѣй або тôй мѣсцевости нашого краю не пропадали въ незвѣстный спосôбъ дѣвчата. Коли вже призбирало ся бôльше такихъ подѣй, люде застановили ся: Що се за лихо якесь нечуване? Куды подѣвають ся дѣвчата, такъ, що про нихъ нѣ слыху нѣ дыху. Ажь въ р. 1885 впала поліція на перший слѣдъ, що суть въ краю якісь люде, що вывозять дѣвчата до Туреччины. Слѣдство вело ся вôдтакъ цѣлѝ лѣта, а теперь стануло передъ судомъ 27 обжалованыхъ за злочинъ публичного насильства сповненого черезъ уведене. Имена обжалованыхъ суть:

1) Изакъ Шеферштайнъ, званый такожь Шефельштайнъ, Янкель Кляйнъ, Изакъ Зільберъ, Ицко Вайнтравбъ або Вайнґартенъ, лѣтъ 61, зô Львова, нѣбы купець дорогоцѣнностей, увязненый. — 2) Сруль Герщдерферъ, 40 лѣтъ, кельнеръ зъ Дрогобича. — 3) Янкель Оренштайнъ, 33 лѣтъ, кельнеръ зъ Дрогобича. — 4) Хае Роза Еренсдорфъ, 56 лѣтъ, жѣнка скляра зъ Чорткова. — 5) Аронъ Еренсдорфъ, такожь Лецъ званый, 56 лѣтъ, скляръ зъ Чорткова. — 6) Беръ Ельнеръ, властиво Бравнеръ, такожь Бернардъ, Бернатъ, Берль Пайте або Пайтеръ званый, лѣтъ 31, властитель реальности у Львовѣ, увязненый. — 7) Абрагамъ Корнберґъ, 64 лѣтъ, нѣбы гандляръ овочѣвъ зъ Жовкви. — 8) Фрайда Ельмеръ, звана такожь Берта Пайлетъ, лѣтъ 27, нѣбы гандлярка рыбъ. — 9) Брандля Кернеръ, зъ першого подружа Розенґартенъ, зъ другого Гофнунґъ, лѣтъ 33, перекупка зô Львова. — 10) Лейба Швамъ, лѣтъ 28, кельнеръ зô Стрыя, увязненый. — 11) Перля Тафель, лѣтъ 25, швачка зô Львова. — 12) Берль Штаркъ, лѣтъ 21, столярскій челядникъ, такожь зô Львова, увязненый. — 13) Йосель Вандль, званый такожь Гардеръ, Куба, Куба Донъ, Адлеръ Штіценъ, лѣтъ 45, нѣбы фарбарь зô Львова, увязненый. — 14) Ита Бухгольцъ, лѣтъ 34, зô Львова. — 15) Саламонъ Швайцеръ, лѣтъ 49, зарôбникъ зъ Бристкова. — 16) Марко Гольденберґъ, званый такожь Мордко Бебе, лѣтъ 39, тандитникъ зъ Коломыѣ. — 17) Енте Фрідманъ зъ Золочева. — 18) Гене Кацъ, лѣтъ 31, зъ Золочева. — 19) Бета Флекъ, лѣтъ 32, жѣнка маляра зъ Перемышля. — 20) Юда Шнайдъ, лѣтъ 42, кушнѣрь и тандитникъ зô Львова. — 21) Рухля Вандель, лѣтъ 24, жѣнка Лейбы, кравчиха зô Львова. — 22) Ернестина Швамъ, жѣнка Лейбы зô Стрыя. — 23) Месеръ Айхенбавмъ, лѣтъ 26, кельнеръ зô Стрыя. — 24) Хума Зільберъ, лѣтъ 35, швець зô Стрѣлискъ новыхъ, увязненый. — 25) Діна Вітманъ, лѣтъ 36, шевчиха зъ Жовкви. — 26) Маеръ Вольфъ Беднеръ, лѣтъ 46, зъ Константинополя, увязненый. — 27) Бенямінъ Зільберъ, лѣтъ 27, пекарскій челядникъ зô Львова.

I. зъ Божои ласки Цѣсарь Австріѣ, король Чехіѣ, Галичины, Иліріѣ и т. д., Апост. Король Угорщины"; береги будуть гладкѝ зъ выжолобленою на нихъ написею по латинѣ: „Сполучеными силами".

Якажь буде друга золота монета и якъ буде выглядати?

За тею головною монетою иде друга: штука по 10 кор. разомъ. Кожда така штука мусить мати въ собѣ якъ разъ половину тôлько золота, що штука по 20 кор., и якъ разъ половину тôлько важити, отже зъ мѣшанины 3 3875338 ґрамôвъ, а зъ чистого золота 3 04878 ґрамôвъ. Въ промѣрѣ будуть они 19 міліметрôвъ широкѝ; личко и чеґъ будуть такѝ самѝ, якъ у штукъ по 20 кор., а береги будуть мати жолоблену прикрасу.

Що то терпимôсть и переходова вага?

При выбиваню золотыхъ и срѣбныхъ грошей мусить ся дуже на то уважати, щобы кожда штука докладно тôлько важила, що и друга, и щобы въ кождôй була однакова скôлькôсть чистого золота або срѣбла. Але що то рѣчь майже неможлива все такъ докладно зробити, то постановлено, що одна золота монета не смѣе менше важити вôдъ другои, якъ на 2 тысячныхъ частей, а въ жаднôй монетѣ не смѣе неставати бôльше чистого золота, якъ одна тысячна часть. Се обмежене похибки называесь терпимостію (Toleranz).

Але кожда монета, хочь бы й якъ тверда, коли переходить довго зъ рукъ до рукъ, то стирае ся и тратить на вартости, тымъ бôльше монета золота; колибъ она значно стерла ся, то нѣхто не хотѣвъ бы еи брати. Длятого то постановлено, що стертѝ золотѝ монеты по 20 кор., коли ще важать не менше якъ 6·74 ґрам., а монеты по 10 кор., коли важать не менше якъ 3·37 ґрам. мусить ще кождый брати; монеты зъ такою вагою, хочь вже стертѝ, можуть все ще переходити зъ рукъ до рукъ и така вага называе ся переходова (Passirgewicht). Колибы важили менше, то цѣсарска каса возьме ихъ назадь и выдасть за нихъ новѝ. Коли же хтось буде мати такѝ золотѝ короны, котрѝ були бы понадрѣзуванѝ, проверченѝ або опилованѝ, то цѣсарска каса возьме ихъ, але заплатить за нихъ лишь тôлько они ще, кôлько будуть вартѝ; на такихъ монетахъ будуть люде тратити и длятого треба буде добре на то уважати, абы такихъ коронъ вôдъ нѣкого не брати.

(Дальше буде)

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень, 19 жовтня. Директоръ руху зелѣзниць державныхъ у Львовѣ, Клосовскій, перенесеный на власну просьбу въ сталый станъ спочинку а на его мѣсце именованый директоромъ руху у Львовѣ радникъ ґен. дирекціѣ Альфредъ Сулима-Дейма.

Будапештъ, 19 жовтня. Вôдъ позавчера вечера до вчера вечера занедужало на холеру 17 людей а померло 11.

Лондонъ, 19 жовтня. Королева надала Росберіому орденъ пôдвязки.

Парижь, 19 жовтня. Правительство предложило палатѣ послôвъ умову торговельну зъ Швайцаріею. Палата ухвалила наглôстъ внесеня въ справѣ ревізіѣ закона о копальняхъ.

Курсъ львôвскій

зъ дня 18 жовтня 1892.

	платять зр.	платять кр.	жадають зр.	жадають кр.
I. Акціи за штуку.				
Банку гіп. гал. по 200 зр.	336	—	340	—
Банку кред. гал. по 200 зр.	—	—	215	—
2. Листы заставнѝ за 100 зр.				
Банку гіп. 5% льос. въ 40 лѣт.	100	85	101	55
„ „ 5% вылъос. зъ 10% прем.	107	60	108	30
„ „ 4½% льос. въ 50 лѣт.	98	15	98	85
Банку краев. 4½% льос. въ 51 лѣт.	98	50	99	20
Тов. кред. 4% I еміс.	95	70	96	40
„ „ 4% льос. въ 41½ лѣт.	94	70	95	40
„ „ 4½% льос. въ 52 лѣт.	99	60	100	30
„ „ земск. 4% льос. въ 56 лѣт.	94	—	94	70
3. Листы довжнѝ за 100 зл.				
Гал. Зав. кред. сел. въ лікв. (6%) 3%	—	—	—	—
„ „ „ „ „ „ (5%) 2½%	52	50	55	50
Общ. р. кр. Зав. для Гал. и Бук. въ лікв.	50	—	—	—
4. Облиґи за 100 зр.				
Индемнів. гал. 5%	104	60	105	30
Гал. фонд. проп. 4%	94	—	94	70
Облиґи комун. Банку кр. 5% I еміс.	—	—	—	—
„ „ „ „ 5% II „	101	30	102	—
Позич. кр. въ р. 1873 по 6%	103	50	—	—
„ „ „ „ 1883 по 4½%	97	60	98	30
„ „ „ „ 1891 по 4%	91	30	92	—
5. Льосы.				
Мѣста Кракова	22	75	24	75
„ Станіслава	29	50	32	50
Льосъ черв. хреста австр. (курсъ вѣд.) по 10 зр.	17	25	17	75
Льосъ черв. хреста угорск. (курсъ вѣд.) по 5 зр.	11	60	12	—
6. Монеты.				
Дукатъ цѣсарскій	5	66	5	76
Рубель паперовый	1	19.30	1	21.30
100 марокъ нѣмецкихъ	58	50	59	—

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходять	Куреръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3·07	10·41	5·26	11·01	7·56	—
„ Пôдволочискъ зъ Пôдз.	3·10	—	10.02	10·52	—	—
(зъ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновець	6·36	—	9·56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6·16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	—	—	—

Надôслане.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

За друкарнѣ В. Лозиньского, подъ зарядомъ В. И. Вебера.